

A decorative graphic featuring a teal horizontal band. On the left, a large white circle overlaps a smaller teal circle. On the right, a large white circle overlaps the teal band. The text '2 ΘΕΣΜΙΚΑ ...' is centered on the teal band.

## 2 ΘΕΣΜΙΚΑ ...

...

## ● Έκτακτη Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ

στο ΤΕΙ Πειραιά στις 25 Αυγούστου 2009

Η Σύνοδος των Προέδρων συνήλθε εκτάκτως, την Τρίτη, 25 Αυγούστου 2009, για να συζητήσει τα κρίσιμα ζητήματα της Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και κατέληξε στα παρακάτω:

**1** Διαπιστώνει ότι ανατρέπεται ο χάρτης της Ανώτατης Εκπαίδευσης της χώρας και συνεχίζεται ο εγκλωβισμός των πτυχιούχων των ΤΕΙ με το να μην έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα τα επαγγελματικά τους δικαιώματα ενόψει και του αθέμιτου ανταγωνισμού από τα Κολέγια.

**2** Δεν μπορεί να ανεχθεί άλλο τον εμπαιγμό της Ελληνικής κοινωνίας, των νέων και των οικογενειών τους.

**3** Απαιτεί την άμεση έκδοση των Προεδρικών Διαταγμάτων των επαγγελ-

ματικών δικαιωμάτων που έχουν αποφασιστεί ομόφωνα από το ΣΑΤΕ έως το 2008 και έχουν υπογραφεί από τον Υπουργό Παιδείας.

**4** Η Σύνοδος αποφασίζει ομόφωνα όπως οι Διοικήσεις των ΤΕΙ σε συνεργασία με την ΟΣΕΠ/ΤΕΙ και τους άλλους φορείς της Κοινότητας των ΤΕΙ, αναστείλλουν τη λειτουργία των Ιδρυμάτων κατά το νέο εκπαιδευτικό έτος 2009-10, αν δεν δοθεί άμεση λύση στο χρόνιο πρόβλημα των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των ΤΕΙ.

Ο Πρόεδρος της Συνόδου

**Λ. Βρυζίδης**

Πρόεδρος του ΤΕΙ Πειραιά

## ● Δελτίο τύπου της Γραμματείας της Συνόδου

Η προ ενός έτους απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για την αναγνώριση των κολεγίων ήταν αναμενόμενη. Εντούτοις εθεωρείτο αυτονόητο ότι το ΥΠΕΠΘ θα διαχειριζόταν το ζήτημα με τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποι-

ηθούν οι τραγικές του συνέπειες για το μέλλον της ανώτατης εκπαίδευσης.

Δυστυχώς, οι πρόσφατες εξελίξεις για την αδειοδότηση των κολεγίων και την αναγνώριση των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων



καταδεικνύουν την κλασική πλέον στάση του ΥΠΕΠΘ να αντιμετωπίζει τα σοβαρά προβλήματα της παιδείας με τη λήψη πρόχειρων αποσπασματικών μέτρων.

Χρειάστηκαν είκοσι ολόκληρα χρόνια για τη θεσμική αναβάθμιση των ΤΕΙ, ενώ απαιτήθηκαν ελάχιστες νομοθετικές ρυθμίσεις του Υπουργείου Εμπορίου και αντίστοιχα νομικά παραθυράκια του ΥΠΕΠΘ ώστε να γίνουν τα Κολέγια ισότιμοι διεκδικητές στην πίτα της ανώτατης εκπαίδευσης.

Ενώ τα επαγγελματικά δικαιώματα πτυχιούχων πολλών Τμημάτων ΤΕΙ παραμένουν σε εκκρεμότητα επί δεκαετίες, τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των κολεγίων είναι de facto κατοχυρωμένα από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικής Ισοτιμίας Τίτλων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Πώς σκοπεύει να αντιμετωπίσει η ηγεσία του Υπουργείου τις χιλιάδες των πτυχιούχων ΤΕΙ που θα κατακλύσουν τους δρόμους της Αθήνας και των άλλων μεγαλουπόλεων της χώρας, αμέσως μετά την υπογραφή του υπουργικού διατάγματος για τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των κολεγίων; Σε ποια πρόσκαιρη λύση θα καταφύγει προκειμένου να κατευνάσει τα πλήθη χωρίς όμως να αναλάβει καμία ρητή δέσμευση, διότι έτσι θα ξεσήκωνε θύελλα διαμαρτυριών των πανεπιστημιακών και των οικείων τους συντεχνιακών φορέων;

Το ΥΠΕΠΘ αναλώνεται σε δηλώσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης ασκώντας ταυτόχρονα μια πολιτική που εξομοιώνει πλήρως τα πτυχία των ΤΕΙ με τους τίτλους σπουδών που παρέχουν ανθούσες εκπαιδευτικές επιχειρήσεις που παράγουν γνώση κατά παραγγελία.

Ο θεσμικός ρόλος των ΤΕΙ τελεί μονίμως υπό αίρεση και ο αγώνας τους είναι πολυμέτωπος, σε αντίθεση με τα Κολέγια που έχουν πλέον τη δυνατότητα να λειτουργούν ανεξέλεγκτα εφόσον οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους καθορίζονται ουσιαστικά από τα ξένα πανεπιστήμια.

Σε μια περίοδο που οι οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συγκυρίες διευκολύνουν τη διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, η δημόσια δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση, που αποτελεί το μοναδικό εργαλείο εξάλειψής τους, οδηγείται σε απαξίωση.

Τα Κολέγια είναι ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και επιβάλλεται να παραμείνουν στο χώρο της μεταδευτεροβάθμιας ιδιωτικής εκπαίδευσης. Δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τα Ιδρύματά μας και αυτό δεν θα γίνει εάν η ίδια η Πολιτεία το αποτρέψει οριοθετώντας σαφώς τις δυνατότητες και τις υποχρεώσεις τους.

Μέσα σε ένα καθεστώς ελεύθερης αγοράς τα Κολέγια αποτελούν ελεύθερη επιλογή όσων τα αποδέχονται και μπορούν να αντεπεξέλθουν οικονομικά. Είναι όμως ηθικά απαράδεκτο η ίδια η Πολιτεία απροκάλυπτα να κατευθύνει τη νεολαία της χώρας προς αυτά, αποφεύγοντας έντεχνα να αναλάβει σοβαρές πρωτοβουλίες για την οικονομική ενίσχυση των Ιδρυμάτων μας.

Δεν είμαστε επιχειρηματίες. Είμαστε δημόσιοι λειτουργοί ταγμένοι να υπηρετούμε την ανώτατη εκπαίδευση, προστατεύοντας πέρα και πάνω απ' όλα το δημόσιο χαρακτήρα της.

Για όλους αυτούς τους λόγους, θα περιφρουρήσουμε το χώρο που μας ανήκει με κάθε θυσία αν χρειαστεί.

Θα προχωρήσουμε σε δυναμικές κινητοποιήσεις μαζί με χιλιάδες σπουδαστές και πτυχιούχους μας μέχρι την τελική μας δικαίωση.



## Επιστολή της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ προς τον Υπουργό Παιδείας



ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΕΙ (ΟΣΕΠ - ΤΕΙ)

Αθήνα, 31-8-2009

Προς  
τον Αξιότιμο Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων  
κ. Άρη Σπηλιωτόπουλο

*Κύριε Υπουργέ,*

Σας ενημερώνουμε, ότι και ο εκπρόσωπος ΕΠ των ΤΕΙ παραιτήθηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Ελέγχου των Κολεγίων και ως εκ τούτου οι άδειες που χορηγήθηκαν δεν ισχύουν για τους παρακάτω λόγους:

- Η Επιτροπή δεν είχε πλήρη σύνθεση, εφόσον δύο μέλη της είχαν παραιτηθεί και επομένως και οι αναπληρωτές τους. Σύμφωνα με το νόμο οι αναπληρωτές αντικαθιστούν τους τακτικούς όταν κωλύονται.
- Οι συνεδριάσεις της επιτροπής ήταν άτυπες, αφού δεν τηρούνταν πρακτικά.

Ζητάμε οι διαδικασίες να είναι αξιοκρατικές, διαφανείς και αντικειμενικές.

Πιστεύουμε, ότι πρέπει να γίνεται ουσιαστικός έλεγχος στα Κολέγια που θα περιλαμβάνει: τα προσόντα του εκπαιδευτικού προσωπικού, τις υποδομές και τον εξοπλισμό, το πρόγραμμα σπουδών, τα εκπαιδευτικά μέσα και τις παρεχόμενες υπηρεσίες στους εκπαιδευόμενους καθώς επίσης και τα προσόντα των υποψήφιων σπουδαστών.

Επιβάλλεται να οριστεί καινούργια επιτροπή για να μελετήσει τους φακέλους που έχουν υποβληθεί για αξιολόγηση και μέχρι να γίνει αυτό να μην χορηγηθεί καμία άδεια λειτουργίας.

Ακόμη ζητάμε από την κυβέρνηση να εξαντλήσει όλα τα ένδικα μέσα στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, ώστε να ισχύσει το άρθρο 16 του Συντάγματος.

Ο ορισμός του μέλους ΕΠ των ΤΕΙ και ο αναπληρωτής του στην εν λόγω Επιτροπή να γίνεται μετά από κοινή πρόταση της ΟΣΕΠ και της Συνόδου των Προέδρων ΤΕΙ.

Ο Γεν. Γραμματέας

Κυριάκος Τσινίδης



Ο Πρόεδρος

Πάννης Τσάκνης

του Μ. Μπρατάκου\*



## Το ζήτημα των Κολεγίων σε 10 αλήθειες

**Π**ολλή μελάνη δημοσιογραφική και μη έχει χυθεί την τελευταία τριετία για την πολύχρονη υπόθεση της «αλλαγής στο χάρτη της ανώτατης εκπ/σης» με την εμφάνιση των «κολεγίων». Αλληλοσυγκρουόμενες απόψεις μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και αντιδράσεις των συνδικαλιστικών τους οργάνων (ΠΟΣΔΕΠ και ΟΣΕΠ-ΤΕΙ) έχουν καταγραφεί είτε στον έντυπο, είτε στον ηλεκτρονικό τύπο τον τελευταίο καιρό και ειδικότερα μετά από την αδυναμία της Βουλής των Ελλήνων να αναθεωρήσει το άρθρο 16.

**Πρώτη αλήθεια:** Το Σύνταγμά μας στο άρθρο 16 παρ. 5 ορίζει σαφώς ότι «η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται **αποκλειστικά** από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση», ενώ το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 8 του ίδιου άρθρου προβλέπει ότι «η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες **απαγορεύεται**». Επίσης στην παράγραφο 7 αναφέρει ότι «η επαγγελματική και κάθε άλλη ειδική εκπαίδευση παρέχεται από το κράτος και με σχολές ανώτερης βαθμίδας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από τρία χρόνια, όπως προβλέπεται ειδικότερα από το νόμο, που ορίζει και τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τις σχολές αυτές».

**Δεύτερη αλήθεια** (από τα πρακτικά της Βουλής): Η πρόταση της Ν.Δ. για την αναθεώρηση του άρθρου 16 θα έλεγα ότι έχει χειρουργικό χαρακτήρα με απαλείψεις λέξεων και προσθήκες, ενώ στην οριοθέτηση της ανώτατης εκπ/σης που αφορά και τα ΤΕΙ εμφανίζεται με γενικότητες και

ασάφειες. Συγκεκριμένα στην παρ.5 του άρθρου 16 προτείνεται η απόλειψη της λέξεως «αποκλειστικά» και η προσθήκη του όρου «δημόσια» μπροστά από τη φράση «ανώτατη εκπαίδευση». Επίσης στην ίδια παράγραφο γράφει ότι «θα πρέπει να οριοθετηθεί (με ποιο τρόπο δεν αναφέρει) η έννοια της ανώτατης εκπαίδευσης κατά τρόπο που να παρέχει βάση για την ορθολογική ανάπτυξη της, ώστε να αντανakλά τις νέες εξελίξεις που έχουν ως σήμερα συντελεστεί όσον αφορά την καθιέρωση του Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης». Αυτό, κατά την άποψη μου, έδινε οριστική απάντηση στους αμφισβητίες σχετικά με την ανωτατοποίηση των ΤΕΙ

Στη δε παράγραφο 7 προτείνεται η κατάργηση της φράσης «από το κράτος» για να είναι δυνατή και συνταγματικά κατοχυρωμένη η παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης όχι μόνο από το κράτος, αλλά και από άλλους φορείς (π.χ. κοινωνικούς εταίρους) υπό κρατική πάντοτε εποπτεία.

\*Ο κ. Μ. Μπρατάκος είναι καθηγητής, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

### Το χρονικό της αναγνώρισης των ΕΕΣ

- ➔ **Το 1989 στις 21 Δεκεμβρίου** εκδόθηκε η Ευρωπαϊκή Οδηγία 48/89 η οποία αφορά ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων που προκύπτουν από τίτλους τριτοβάθμιας εκπ/σης, οι οποίοι πιστοποιούν επαγγελματική εκπ/ση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών. Στην οδηγία αυτή δεν υπάρχουν περιορισμοί ως προς τον τόπο στον οποίο γίνονται οι σπουδές οι οποίες οδηγούν στα πτυχία.
- ➔ **Το 1995 στις 23 Μαρτίου** ύστερα από προσφυγή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η Ελλάδα καταδικάστηκε για τη μη εφαρμογή της οδηγίας 48/89. Επιβλήθηκε πρόστιμο, το οποίο στο τέλος του 1999 είχε φτάσει τα 18,5 δισ. δραχμές. Για να αποφύγει τότε την καταβολή του προστίμου το Υπουργείο Παιδείας εξέδωσε το Π.Δ. 165/2000, με το οποίο ενσωματώνει την κοινοτική οδηγία με ρητή όμως αναφορά ότι το σύνολο των σπουδών θα πρέπει να έχει γίνει σε αναγνωρισμένο Πανεπιστήμιο.
- ➔ **Με το ίδιο Π.Δ. 165/2000** συγκροτήθηκε και το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικής Ισοτιμίας Τίτλων Τριτοβάθμιας Εκπ/σης (ΣΑΕΙΤΤΕ ή ΣΑΕΙ). Το Συμβούλιο μπλόκαρε την εφαρμογή της οδηγίας (48/89) προσθέτοντας στη διαδικασία ελέγχου, τον τόπο σπουδών και το περιεχόμενο σπουδών των αιτούντων για αναγνώριση. Έτσι, δεν αναγνωρίστηκε κανένα δικαίωμα, κανένας τίτλος. Τότε, αρκετοί απόφοιτοι κολεγίων προσέφυγαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία και παρέπεμψε εκ νέου την Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (ΕΔ)
- ➔ **Στις 14-12-2004** η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραπέμπει την Ελλάδα για ελλιπή μεταφορά και εφαρμογή της οδηγίας 89/48. Είχε προηγηθεί αιτιολογημένη γνώμη προς την ελληνική κυβέρνηση από την 1-7-2002, όπου περιγράφονταν οι λόγοι για τους οποίους τα Π.Δ. 165/2000 και 50/2001 παραβιάζουν τις διατάξεις της οδηγίας. Η ελληνική κυβέρνηση απάντησε στις 9-9-2002, αλλά η επιτροπή δεν την έκρινε ικανοποιητική και έστειλε συμπληρωματική αιτιολογημένη γνώμη στις 9-9-2004. Η ελληνική κυβέρνηση απάντησε στις 26-8-2004, αλλά και πάλι δεν ικανοποίησε.
- ➔ **Το 2005** ψηφίστηκε η νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία 36/2005 που αντικαθιστά την 48/89 και απλοποιεί τη διαδικασία αναγνώρισης των διπλωμάτων των αποφοίτων των κολεγίων.
- ➔ **Στις 19-4-2007** ο γενικός εισαγγελέας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου εισηγήθηκε την αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων ευρωπαϊκών πανεπιστημίων ύστερα από φοίτηση στα ελληνικά κολλέγια. Χαρακτήρισε την άρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο.
- ➔ **Την 1-8-2008** ψηφίζεται από την ελληνική Βουλή ο νόμος 3696/2008 που αφορά ίδρυση και λειτουργία κολεγίων.
- ➔ **Στις 22-9-2008** ακολουθεί νέα παραπομπή της Ελλάδας στο ΕΔ για τη μη ενσωμάτωση στο εθνικό Δίκαιο της κοινοτικής οδηγίας 36/2005 μαζί με άλλες 8 χώρες όπως είχαν υποχρέωση να πράξουν μέχρι τις 20-10-2007.
- ➔ **Στις 23-10-2008** εκδίδεται η καταδικαστική απόφαση 78/08 του ΕΔ για παράβαση της πρώτης κοινοτικής οδηγίας (89/48/ΕΟΚ) ότι «οι ελληνικές διατάξεις περί αναγνώρισης των διπλωμάτων είναι αντίθετες προς την κοινοτική νομοθεσία».
- ➔ **Στις 20-1-2009** το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών στην υπόθεση 17346/2008 δικαιώνει το κολλέγιο IdEF που συνεργάζεται με το γαλλικό Πανεπιστήμιο Paris 13 με χρηματική ποινή «για μη νόμιμες πράξεις του αρμοδίου οργάνου (ΔΟΑΤΑΠ) για την αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων σπουδών σε συνδυασμό με δηλώσεις του Υπουργού Παιδείας που προκάλεσαν ηθική βλάβη στη συνεργασία των κολεγίων».

Η πρόταση του ΠΑΣΟΚ διακρίνεται για την προτεραιότητα που δίνει όσον αφορά την περαιτέρω ενίσχυση του Δημόσιου Πανεπιστημίου και την εξασφάλιση της αυτοδιοίκησης και αυτοτέλειάς τους, ενώ παράλληλα συμφωνεί στην αλλαγή των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 16 για τη δυνατότητα ίδρυσης μη κρατικών Πανεπιστημίων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από νομικά

πρόσωπα δημοσίου δικαίου και από ιδιώτες που αποβλέπουν να αναπτύξουν κοινωφελή δράση μετά από κρατική άδεια. Προτείνει την σύνταξη νόμου που θα ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας των μη κρατικών ΑΕΙ. Επιπλέον προτείνει την **κατάργηση της παραγράφου 7** για να λυθούν τα όποια νομικά προβλήματα τέθηκαν από το

νόμο που ενέταξε τα ΤΕΙ στην Ανώτατη εκπ/ση. Από τα παραπάνω **προκύπτουν τα ακόλουθα δυο βασικά συμπεράσματα:**

- α.** ότι τα δύο μεγάλα κόμματα και για τον ποιο «αφελή» αναγνώστη είχαν συμφωνήσει για την ανάπτυξη συστήματος ιδιωτικής ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας και
- β.** ότι δεν μπορεί να απαγορευθεί η παροχή υπηρεσιών μεταλυκειακής, μη τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και τούτο διότι το Σύνταγμα δεν απαγορεύει την παροχή αντίστοιχων υπηρεσιών. Κάτι τέτοιο θα ήταν αντίθετο με την ελευθερία συμμετοχής στην οικονομική ζωή και στην οικονομική ελευθερία που προστατεύονται συνταγματικά (άρθρα 5 παρ. 1 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος).

**Τρίτη αλήθεια:** Όλοι εμείς οι διδάσκοντες στα ανώτατα δημόσια ιδρύματα (Πανεπιστήμια και ΤΕΙ) αναγνωρίζουμε το χάος που επικρατεί στο χώρο της μεταλυκειακής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (ΕΕΣ), κέντρα, Ινστιτούτα, Κολέγια και άλλες σχολές λειτουργούν εδώ και πολλά χρόνια στα μεγάλα αστικά κέντρα τις περισσότερες φορές παραπλανητικά τόσο στους νέους όσο και στους γονείς τους για υπηρεσίες αμφίβολης ποιότητας και εντελώς έξω από τον έλεγχο του κράτους.

**Αλλά τι είναι τα Κολέγια και τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (ΕΕΣ);**

Κάθε εκπαιδευτική μονάδα η οποία δεν ανήκει στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα δηλαδή δεν είναι δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, ΤΕΙ και Πανεπιστήμιο, ονομάζεται ΕΕΣ. Τα κολέγια ανήκουν στη μεγάλη ομάδα των ΕΕΣ με το Υπουργείο Παιδείας να μην έχει το δικαίωμα ελέγχου των προγραμμάτων σπουδών.

**Οι μόνοι έλεγχοι τους οποίους είχε το δικαίωμα να ασκήσει το Υπουργείο Παιδείας μέχρι την ψήφιση του Νόμου 3696/25-8-2008 ήταν:**

- α.** επί της διαφήμισης τους, ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν παραπλανούν το κοινό ως προς τις προσφερόμενες σπουδές και
- β.** ότι δεν προσφέρουν στο τέλος αυτών των σπουδών πτυχία αλλά μόνο βεβαιώσεις παρακολούθησης.

Η νομιμοποίηση τους στην Ελληνική επικράτεια στηρίζεται στον αναγκαστικό νόμο του Μεταξά της 9-9-1935 (ΦΕΚ 451/35) όπως αυτός τροποποιήθηκε με το νόμο 1966/1991 (ΦΕΚ 197 Α) με αδειοδοτήσεις από το Υπουργείο Εμπορίου και έναρξη επιτηδεύματος στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. όπως ακριβώς οι εμπορικές επιχειρήσεις.

**Τέταρτη αλήθεια:** Η ανάγκη της αγοράς να παράξει στελέχη με νέες δεξιότητες και το «εμπόριο ελπίδας» που άρχισαν να παρουσιάζουν διάφοροι επιτηδευμένοι, εκμεταλλευόμενοι τα όνειρα και τις επιθυμίες των νέων και των οικογενειών τους για καταξίωση στην αγορά εργασίας, γιγάντωσαν σε αριθμητικό μέγεθος σπουδαστών, ενώ ταυτόχρονα αυξήθηκε κατακόρυφα ο αριθμός των ΕΕΣ (>5000) εκ των οποίων 34 χρησιμοποιούν τον όρο «κολέγια».

**Πέμπτη αλήθεια:** Η πολιτεία εδώ και χρόνια, θα έπρεπε να έχει βάλει τάξη στο άναρχο αυτό τοπίο με θέσπιση αυστηρών κανόνων και συστηματικό έλεγχο της ποιότητας των σπουδών. Όμως μέχρι την έναρξη διαλόγου για την αναθεώρηση του άρθρου 16 (2006-2007) καμία κυβέρνηση δεν είχε το θάρρος, φοβούμενη το πολιτικό κόστος, να λάβει αποφάσεις για την επίλυση του θέματος παρά τις συνεχείς πιέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις καταδικαστικές αποφάσεις από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Η αναθεώρηση του άρθρου 16 δεν επετεύχθη και η επόμενη αναθεωρητική Βουλή θα είναι αυτή που θα προκύψει το 2016. Μέχρι τότε τι μέλλει γενέσθαι; Το ερώτημα απαντήθηκε από τον Υπουργό παιδείας κ. Στυλιανίδη ο οποίος παρακάμπτοντας το άρθρο 16 παρ. 5 και 8 του Συντάγματος, θεσμοθέτησε

το νόμο 3696/25-8-2008 για την «ίδρυση και λειτουργία κολεγίων και άλλες διατάξεις». Κατά την ταπεινή μου άποψη εκεί που έχουν φθάσει τα πράγματα, η κυβέρνηση δεν είχε άλλη επιλογή. Η λύση της **αδράνειας** θα διαιωνίζει το πρόβλημα, όπως τόσα χρόνια γινόταν, και ο χώρος της μεταλυκειακής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα αφήνονταν στα χέρια κάποιων επιχειρηματιών που δεν θα δίσταζαν από μόνοι τους ή σε συνεργασία με ξένα ανεξέλεγκτης αξιοπιστίας και ποιότητας να παρουσιάζουν τα εργαστήρια τους ως δήθεν Πανεπιστήμια και να παίζουν με τα όνειρα χιλιάδων νέων. Η δεύτερη λύση δηλαδή **κλείσιμο όλων** που λειτουργούν από το 1935 θα ήταν παράνομη και αντικοινωνική με σωρεία προσφύγων στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο καθ' ότι προσκρούει στο άρθρο 16 παράγραφος 1 του Συντάγματος καθώς και στο κοινοτικό δίκαιο.

Άρα αυτό έμενε πλέον ήταν μια σοβαρή αυστηρή νομοθετική ρύθμιση η οποία να διασφαλίζει την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και να κατοχυρώνει το δικαίωμα της πολιτείας να ασκεί αρμοδιότητες στο χώρο της μεταλυκειακής εκ/σης (έλεγχος προγραμμάτων σπουδών, διδασκόντων, συγγραμμάτων, εξοπλισμού, υποδομών και γενικότερης αξιολόγησης, παραβάσεις, παρατυπίες, υπότροπες συμπεριφορές, ποινές). Σε αυτό το νομοθετικό πλαίσιο λέω ναί.

**Έκτη αλήθεια:** Ο νόμος 3696/25-8-2008 αποτελείται από 23 άρθρα. Τα άρθρα 1, 6, 13 και 17 αποτελούν τους πυλώνες στήριξης του νόμου. Συγκεκριμένα στο άρθρο 1 (ορισμοί και πεδίο εφαρμογής) περιγράφεται επί λέξει ότι «τα κολέγια είναι πάροχοι μεταλυκειακής εκπ/σης και κατάρτισης και ότι οι βεβαιώσεις και τα πιστοποιητικά σπουδών ή οποιασδήποτε άλλης ονομασίας βεβαίωση που χορηγούν **δεν είναι ισότιμα** με τους τίτλους που χορηγούνται από Πανεπιστήμια ΤΕΙ και ΙΕΚ της χώρας». Στο άρθρο 6 (άδεια λειτουργίας) περιγράφονται οι

όροι χορήγησης **άδειας ίδρυσης** και **άδειας λειτουργίας** του κολλεγίου μετά από γνώμη της **Επιτροπής Αξιολόγησης και Ελέγχου Κολεγίων** όπως αυτή συγκροτείται, από 9 μέλη με τους αναπληρωτές τους, σύμφωνα με το άρθρο 13. Στο άρθρο 17 αναγράφεται ρητά ότι τα κολέγια θα πρέπει αποκλειστικά και μόνο να χρησιμοποιούν τον όρο «κολέγιο» και απαγορεύεται να χαρακτηρίζονται Πανεπιστήμια, Σχολή, Οργανισμός, Ινστιτούτο, Ακαδημία ή να φέρουν οποιαδήποτε άλλη προσωνυμία ή όποια δύναται να παραπλανήσει ως προς τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Επίσης η Υπουργική Απόφαση (Υ.Α.) 2105/10-10-2008 (αρ. 129450/Δ6) εξειδικεύει τα κριτήρια του άρθρου 6 για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας των κολεγίων και ουσιαστικά λύνει τα χέρια της Επιτροπής Αξιολόγησης και Ελέγχου για ένα σοβαρό έλεγχο των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών, του αναλυτικού περιεχομένου κάθε μαθήματος, του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων, του διαχωρισμού των μαθημάτων (σε θεωρητικά, εργαστηριακά, υποχρεωτικά και προαιρετικά), τον εργαστηριακό και εποπτικό εξοπλισμό, την ανάλυση του επαγγελματικού έργου και τη δραστηριότητα του αποφοίτου. Ομοίως περιγράφονται στα άρθρα 2 και 3 της Υ.Α. τα απαιτούμενα προσόντα των διδασκόντων (εδώ υπάρχουν εκπτώσεις σε σχέση με τα Πανεπιστήμια!) και τα διδακτικά βοηθήματα των σπουδαστών, ενώ πουθενά δεν αναφέρεται ο τρόπος εισαγωγής τους με εξαίρεση την περίπτωση σύμπραξης με αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά Ιδρύματα της αλλοδαπής.

**Έβδομη αλήθεια:** Το άρθρο 10 (Σύμπραξη με Ιδρύματα της αλλοδαπής) του ν.3696/25-8-2008 αποτελεί ουσιαστικά το σημείο σύγκρουσης και αντιπαράθεσης με την Πανεπιστημιακή κοινότητα. Περιγράφει 12 κατ' ελάχιστο προϋποθέσεις που απαιτούνται να συντρέχουν για τη σύμπραξη του κολλεγίου, το οποίο προηγουμένως θα πρέπει να έχει λάβει άδεια ίδρυσης



και λειτουργίας, με αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό Ίδρυμα της αλλοδαπής είτε με τη νομική μορφή της **συμφωνία πιστοποίησης** (validation) είτε της **συνεργασίας δικαιόχρησης** (franchising). Στη συμφωνία πιστοποίησης το κολέγιο υποβάλλει πρόταση συνεργασίας για κάποιο ή κάποια τμήματα σπουδών σε τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα της αλλοδαπής. Το τελευταίο καλείται να προβεί σε έλεγχο των εγκαταστάσεων, του προσωπικού, του κανονισμού φοίτησης και άλλων διοικητικών, λειτουργικών και εκπαιδευτικών θεμάτων. Η δικαιόχρηση σημαίνει ότι και η πιστοποίηση. Υπάρχει όμως ένας πρόσθετος όρος, ότι τα προγράμματα σπουδών του κολεγίου δεν θα προτείνονται από το κολέγιο καθαυτό, αλλά θα είναι ίδια με αυτά του αλλοδαπού Πανεπιστημίου. Δηλαδή ένα Πανεπιστήμιο που λειτουργεί σε μια ευρωπαϊκή χώρα χορηγεί διπλώματα για σπουδές που πραγματοποιούνται σε συνεργαζόμενο ιδιωτικό ίδρυμα άλλης χώρας.

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) με την καταδικαστική απόφαση 78/08(23-10-2008) για την υπόθεση C-274/05, έκρινε ότι η Ελλάδα παραβιάζει την οδηγία 89/48/ΕΟΚ, και τούτο διότι:

- α.** δεν αναγνώριζε τα διπλώματα που χορήγησαν αρμόδιες Αρχές άλλου κράτους μέλους στο «πλαίσιο συμφωνιών επικυρώσεως» με ελληνικό ιδιωτικό εκπαιδευτικό ίδρυμα «Μόνο το κράτος μέλος εντός του οποίου χορηγήθηκε ένα δίπλωμα μπορεί να ελέγξει τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων χορηγήθηκε το δίπλωμα αυτό».
- β.** ότι επέβαλλε αντισταθμιστικά μέτρα
- γ.** ότι το Συμβούλιο Επαγγελματικής Ισοτιμίας Τίτλων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΣΑΕΙΤΤΕ) το οποίο ασκεί αποφασιστική αρμοδιότητα επί της αναγνώρισης του δικαιώματος άσκησης επαγγέλματος στην Ελλάδα, εξέταξε αν το εκπαιδευτικό ίδρυμα από το οποίο αποφοίτησε ο διπλωματούχος

ανήκει στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση και **δ.** ότι δεν επέτρεψε τη μετάταξη δημοσίου υπαλλήλου στην κατηγορία εργαζομένων πανεπιστημιακού επιπέδου.

Τέλος το ΔΕΚ έκρινε ότι η μέθοδος αναγνώρισης, που επιτρέπει η οδηγία, δεν οδηγεί σε αυτόματη αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων. Όμως εφ' όσον οι αρμόδιες Αρχές άλλου κράτους - μέλους έθεσαν προϋποθέσεις που τηρήθηκαν για τη χρήση διπλωμάτων, τότε τα διπλώματα αυτά που χορηγήθηκαν μέσω franchise από ελληνικό κολέγιο, δεν εντάσσονται στο ελληνικό εκπ/κό σύστημα. Συνεπώς κακώς η Ελλάδα δεν αναγνώρισε το δίπλωμα που χορηγήθηκε από το αλλοδαπό Πανεπιστήμιο.

**Όγδοη αλήθεια:** Το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθήνας εκδίκασε υπόθεση που αφορούσε στην ηθική βλάβη που υπέστη το ελληνικό κολέγιο IdFF (Institution des Etudes Francophones), το οποίο συμπράττει με το Δημόσιο Γαλλικό Πανεπιστήμιο Paris 13 (Paris-Nord), εξαιτίας «των παράνομων πράξεων του ΔΟΑΤΑΠ σε συνδυασμό με δηλώσεις του Υπουργού Παιδείας».

Η απόφαση 17346/2008 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών στηρίχθηκε στην απόφαση της υπόθεσης C-274/05 του ΔΕΚ και χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι «οι σπουδές αυτές δεν κρίνεται ότι εντάσσονται στο σύστημα τριτοβάθμιας εκπ/σης της χώρας μας, ώστε να απαιτείται η πραγματοποίησή τους σε δημόσιες ανώτατες σχολές, αλλά στο σύστημα εκπαίδευσης του κράτους-μέλους που χορηγεί τα διπλώματα, κατά τρόπο όμοιο με όλους τους σπουδαστές του, ύστερα από ομοειδείς σπουδές, ανεξαρτήτως του τόπου πραγματοποίησης αυτών».

Η απόφαση αυτή είναι πολύ σημαντική. Τεράστιο το διακύβευμα της, καθώς διαφαίνεται η προοπτική ακαδημαϊκής ισοτιμίας των πτυχίων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ με τα διπλώματα των κολεγίων. Η πρώτη αντίδραση προήλθε από

τον ίδιο τον Υπουργό Παιδείας κ. Σπηλιωτόπουλο ο οποίος σχολίασε «ότι υπάρχει μακρύς δρόμος μέχρι η απόφαση αυτή να τελεσιδικήσει» καθώς και από τα άλλα κόμματα της Βουλής για «άμεσο κλείσιμο των κολεγίων». Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΠΟΣΔΕΠ) των Πανεπιστημίων και η αντίστοιχη Ομοσπονδία Συλλόγων Εκπ/κού Προσωπικού των ΤΕΙ, κάλεσαν το ΥΠΕΠΘ

**α.** να προχωρήσει **άμεσα στην απόσυρση του άρθρου 10 του ν.3696/2008**

**β.** να παρέμβει με αποφασιστικότητα **στο χώρο της μεταλυκειακής εκπαίδευσης και κατάρτισης.**

**γ.** να ενεργήσει τάχιστα για την **εγκαθίδρυση αξιόπιστων θεσμών επαγγελματικής πιστοποίησης.**

**Ένατη αλήθεια:** Η συγκρότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και Ελέγχου των Κολεγίων έγινε από τον Υπουργό Παιδείας κ. Στυλιανίδη και συμμετείχαν εκτός των άλλων και 2 μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας: ο κ. Θ. Φορτσάκης καθηγητής και Πρόεδρος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών ως εκπρόσωπος των Πανεπιστημίων και ο γράφων ως εκπρόσωπος των ΤΕΙ. Η ίδια επιτροπή με ελάχιστες αλλαγές παρέμεινε και επί υπουργείας κ. Σπηλιωτόπουλου. Έγιναν δύο άτυπες συναντήσεις γνωριμίας των μελών και συντονισμού των εργασιών, μία το Σεπτέμβριο του 2008 και ακολούθως υπό τη νέα σύνθεση το Μάιο του 2009. Η καταδικαστική απόφαση 78/08 των ΕΔ, είχε εκδοθεί και δεν άφηνε περιθώρια αυστηρού ελέγχου και αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων προς αδειοδότηση κολεγίων από την εν λόγω επιτροπή. Ήταν πλέον θέμα συνείδησης και ηθικής τάξεως η συμμετοχή των δύο μελών (Πανεπιστημίου και ΤΕΙ) να παραμείνουν σ' αυτήν χωρίς να τους δίνεται το δικαίωμα ελέγχου των ακαδημαϊκών κριτηρίων και προϋποθέσεων που περιγράφει ο νόμος 3696/2008 και η Υπουργική απόφαση 2105/10-10-2008(αρ.129456/Δ6). Για

το λόγο αυτό και πριν την έναρξη της αξιολόγησης των φακέλων των υποψηφιοτήτων προς αδειοδότηση κολεγίων στις 13 Αυγούστου 2009 υπέβαλα την παραίτηση μου στον Υπουργό Παιδείας. Η παραμονή μου στην επιτροπή αξιολόγησης ήταν για μένα ζήτημα τιμής τόσο για τον λόγο που προανέφερα, όσο και για την αδυναμία συνολικά της Κυβέρνησης (ΥΠΕΠΘ και συναρμόδια Υπουργεία) να ολοκληρώσει ως όφειλε και είχε υποσχεθεί την έκδοση επαγγελματικών δικαιωμάτων Τμημάτων των ΤΕΙ που υπολείπονται. Για τον ίδιο λόγο ελέγχου των προγραμμάτων σπουδών, ποιότητα των διδασκόντων και γενικά εφαρμογή των κριτηρίων της Υπουργικής Απόφασης και της εγκυκλίου στο μικρό χρονικό διάστημα του μισού μήνα Αυγούστου, ο κ. Θ. Φορτσάκης υπέβαλε (7-8-2009) την παραίτησή του στον Υπουργό κ. Σπηλιωτόπουλο.

**Δέκατη αλήθεια:** Η Πανεπιστημιακή Κοινότητα με το συνδικαλιστικό της όργανο την ΠΟΣΔΕΠ, η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ και τα φυσικά πρόσωπα κ.κ. Χ. Κίττας καθηγητής Ιατρικής Σχολής και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών, Θ. Φορτσάκης καθηγητής και Πρόεδρος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Ν. Σταυρακάκης καθηγητής ΕΜΠ και Πρόεδρος της ΠΟΣΔΕΠ στις 29-9-2009 κατέθεσαν στο Συμβούλιο Επικρατείας αίτηση ακύρωσης κατά των αδειών ίδρυσης των 41 κολεγίων.

Αυτό που είναι βέβαιο στην παρούσα φάση, είναι ότι το θέμα των κολεγίων δεν θα παραμείνει αδρανές αλλά θα εξακολουθεί να απασχολεί την Ανώτατη Δημόσια Παιδεία (Πανεπιστήμια - ΤΕΙ), την ελληνική νομοθεσία και νομολογία και ασφαλώς πολύ περισσότερο την ελληνική κοινωνία. ☑